

> Retouradres Postbus 1600 3800 BP Amersfoort

College van B&W van Gemeente Hilversum
T.a.v.
Postbus 9900
1201 GM Hilversum

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

Contactpersoon

Onze referentie

1100845

Olonummer

Bijlagen

0

Datum 17 februari 2021
Betreft Wabo advies omgevingsvergunning rijksmonument

Gegevens beschermd(e) monument(en)

Naam	
Adres	Bosdrift 12
Postcode/plaats	1215AL Hilversum
Gemeente/provincie	Hilversum; Noord-Holland;
Monumentnummer	522718

Geacht college,

Op 20 januari 2021 vroeg u mij u te adviseren over de voorgenomen wijziging(en) van bovengenoemd monument op grond van artikel 2.26, tweede lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) in samenhang met artikel 6.4, eerste lid onder a, van het Besluit omgevingsrecht (Bor). U heeft mij daartoe de aanvraag om een omgevingsvergunning toegezonden.

Advies

Ik adviseer u de gevraagde omgevingsvergunning te verlenen met daaraan verbonden het volgende voorschrift:

- De constructies ten behoeve van de installaties (techniekrimte) in ruimte 0.06 en 0.19 dienen reversibel te worden aangebracht.

Hieronder licht ik toe hoe ik tot dit advies ben gekomen. Bij de beoordeling heb ik de stukken betrokken zoals deze zijn ingediend bij de aanvraag.

Het plan

Het plan betreft de herbestemming en interne verbouwing van het aula van de begraafplaats Bosdrift te Hilversum. Het pand zal op de begane grond opnieuw worden gebruikt als aula voor het aanbieden van kleinschalige uitvaartdiensten. De verdieping biedt in het plan ruimte als kantoor van de Uitvaartstichting Hilversum. Aan het exterieur worden geen aanpassingen gedaan.

Motivering

In april 2019 heb ik middels een preadvies gereageerd op de eerste hergebruiksstudie naar de verschillende mogelijkheden voor herbestemming van het aulagebouw. Over het vooronderzoek '*Aula Bosdrift, van afscheid nemen naar verbinden*' heb ik op 3 december 2019 een preadvies gegeven.

Het is een zeer positief gegeven dat het aulagebouw opnieuw gebruikt gaat worden voor de functie waarvoor het oorspronkelijk is gebouwd. Bij het gebruik voor funeraire doeleinden blijven de monumentale waarden van het aulagebouw het beste gehandhaafd. Met de herbestemming wordt bovendien de **ensemblewaarde en functionele verbondenheid van het complex 'Algemene begraafplaats Bosdrift'** in ere hersteld. Vanuit behoud van cultuurhistorie is dit een zeer positieve ontwikkeling.

Het ensemble van aula en begraafplaats is van algemeen cultuurhistorisch belang als gaaf bewaard gebleven voorbeeld van een begraafplaatsaula naar het ontwerp van gemeentearchitect P. Andriessen in eclectische bouwtrant uit 1889. Zowel in functionele zin als visueel en ruimtelijk (ontwerp én beleving) is er sprake van een monumentaal ensemble.

De begraafplaats werd in 1964 gesloten maar in 2005 opnieuw in gebruik genomen. De aula zelf, eigendom van de gemeente Hilversum, heeft jarenlang leeggestaan. Dit heeft geresulteerd in achterstallig onderhoud. In 2017 is de aula casco gerestaureerd. Voorliggend plan betreft de interne verbouwing ten behoeve van de herbestemming als aula en met bijbehorende kantoorruimte. Het herstelplan voor de begraafplaats Bosdrift, zoals opgesteld door Landschapsbureau Karres en Brands maakt geen onderdeel uit van de aanvraag.

Herbestemming

Met de beoogde herbestemming zullen de beide wachtkamers opnieuw gebruikt **worden voor afscheidsceremonies en condoleances. De voormalige 'lijkschouw'** zal worden heringericht als afscheidskamer. De voormalige beheerderswoning zal hergebruikt worden als keuken en kantoor van de Uitvaartstichting. Ten behoeve van de bevoorrading en toegankelijkheid wordt een plateaulift zonder liftschacht voorgesteld. Ook wordt een nieuw trappenhuis gerealiseerd in het rechter gedeelte ten behoeve van de ontsluiting van de verdieping.

Uit de stukken komt naar voren dat de ambitie bestaat om de nog resterende monumentale afwerkingen en onderdelen zo goed mogelijk te integreren in de verbouwplannen. Wijzigingen zullen in een duidelijk eigentijdse vormgeving gerealiseerd worden.

De centrale hal met beide wachtkamers vormen nog altijd de meest voorname ruimtes in het pand. Oorspronkelijk heeft de wand van ruimte 0.03 een groene wandbespanning gekend. Deze groene wandbespanning zorgde er voor dat er verbinding werd gelegd met de rijke, groene omgeving. De rijk gedecoreerde buitengevel vond bovendien zijn weerklank in de representatieve ruimtes van het interieur. In voorliggende plannen komt de subtiele koppeling van exterieur en interieur minder duidelijk terug. Het is jammer dat de groene wandbespanning niet terugkomt in de plannen.

De meest ingrijpende wijzigingen hebben echter betrekking op de plattegrond en ingebouwde installaties. Daarbij wordt een circulaire routing door het gebouw geïntroduceerd door onder andere een nieuw en eigentijds vormgegeven

trappenhuis te realiseren. In wachtruimte 0.03 wordt een extra deur, overeenkomstig de bestaande deur toegevoegd. Deze ingrepen dragen bij aan de routing en het beoogde gebruik en stuiten niet op bezwaren vanuit cultuurhistorie. Met betrekking tot de familiekamer adviseer ik om in ieder geval in het plafond een muuraanzet van minimaal 40 CM te behouden.

Ten aanzien van de bovenverdieping is het positief dat de beschoten kap zichtbaar blijft alsook dat het middendeel als flexibele open ruimte gebruikt kan worden.

Bij het nieuwe toilet- en archiefmeubel heb ik mijn twijfels over de vormgeving.

Beide units staan met elkaar in verbinding middels een 'brug' over het trappenhuis. Dit gaat mijn inziens ten koste van de ruimtebeleving en het zicht op de houten kapconstructie vanaf de begane grond en het nieuwe trappenhuis. Echter, omdat dit onderdeel de monumentale waarden niet fysiek aantast, kan ik instemmen met voorgestelde inrichting. Het daklicht in ruimte 1.04 betreft een nieuwe opening in het platte dak en is niet zichtbaar van buitenaf. Ik acht deze ingreep daarom verenigbaar met de monumentale waarden.

Verwarmingsinstallaties

Ten behoeve van de verwarmingsinstallatie wordt in de keuken een tussenruimte gerealiseerd. Dit betreft een forse ingreep die tot gevolg heeft dat de kwaliteit van deze ruimte, de plafondhoogte, grotendeels teniet wordt gedaan. Er ontstaat hierdoor een beperkte ruimte van ruim 2 meter hoog. Hoewel deze ingreep niet fraai is met het oog op de monumentale waarde, valt hij te begrijpen gezien het beoogde op gebruik en het optimaal willen benutten van de beschikbare vierkante meters. Als voorwaarde geef ik mee dat deze constructie, alsook de constructie voor de techniekruimte in het rechter gebouwdeel, reversibel wordt aangebracht en dus geen blijvende schade aan het casco van het monument aanbrengt.

In wachtruimte 0.02 wordt een houtkachel voorgesteld als een aanvullend verwarmingssysteem. Om milieutechnische reden is het aanbrengen van een houtkachel niet langer wenselijk. Ik adviseer om een elektrische kachel te plaatsen. De voorgestelde ventilatieconfectoren op beide verdiepingen zijn bij voorkeur terughoudend in vorm en overeenkomstig van kleur met de achtergelegen wand. Eventuele doorvoeren door het dak voor de installaties dienen aan de achterzijde van het pand en zoveel mogelijk op ondergeschikte dakvlakken aangebracht te worden in een onopvallende vormgeving en kleurstelling.

Uitgangspunten

Voor meer informatie over aanpassing, restauratie en verduurzaming van rijksmonumenten kunt u onder andere terecht bij '*Uitgangspunten en overwegingen advisering gebouwde en groene rijksmonumenten*' op www.cultureelerfgoed.nl en op www.stichtingerm.nl

Afschrift en tekeningen

Graag wijs ik u erop dat u op grond van het Bor verplicht bent een afschrift van het ontwerpbesluit en van de beschikking, beide met bijbehorende stukken, op te sturen naar de minister van OCW, via het Omgevingsloket online of omgevingsvergunning@cultureelerfgoed.nl.

Onze referentie

1100845

Vragen

Mocht u nog vragen hebben over de inhoud van dit advies, dan kunt u contact opnemen met de contactpersoon die in het briefhoofd vermeld staat.

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
namens deze,
de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed,

adviseur architectuurhistorie